

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 1/2 — kr.
Felavre 5 " — "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hónapra 1 " — "
Egyes szám ára 4 kr

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA**
Főmunkatárs: **IFJ. MÓRICZ PÁL**
Kiadók: **HOFFMANN és TÁRSA.**

Hirdetési díj:

Hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többzetű hirdetések alk. szerint jutányos aron vetetnek fel. Bélyeg-díjmin. den külön bejelölésért 30 kr.

Sírnak az árvák.

Debreczen, jun. 9.

A Kropacsek puska ismét hatalmas fegyvernek bizonyult. Tüzes esőt okádott tükörfényes csövéből s hova egy aczélos csöpp csöppent, mindjárt rózsá fakadt a nyomán. Piros pükköst napján a nádudvari piros vérrózsák . . .

És sírnak az árvák . . .

A szükség, az elégedetlenség, mely a száraz kenyérből sem karajozhat eleget, nagyon megporhanyították itt a talajt a szocializmus nemzetközi pondrói számára, melynek vezetői sajtá akárhány öszszegyurmálnai a szegénységet, hogy élődhessenek aztán rajtuk e kék zubbonyos, frigiái sapkás hazátlan renyhék, mint sajtban a kukacok . . .

És a nép szívesen hallgatja szavaiat, mert szükségei, bajai sujtolják a kétségbeesettet, odafordul tehát, hoanét orvoslást remélhet. A nemzetközi szocializmus vándor apostolai pedig — korhely mesterlegények — nem fukarkodnak az ígéretekkel s így hajlik aztán lassan át a föld népe is vérpiros zászlajuk alá . . .

Értelmileg beteg, képzelgő emberek tolakodnak vezéreül a népnek, melytalmi apostolok különben maguk is a legtöbb esetben csupán vak eszközök a más nagyobb, élelmesebb nemzetközi svindlernek kezében, kiknek lelketlen czudarságuk odáig megy, hogy képesek a

felizgatott tömeget önző céljaik érdekében a zsandár puskák elé is oda állítani . . . Hanem martir példával jó maguk — Bokányi, Pfeiffer, Steiner, Groszmann, Krausz, Gombosi, Schaffranek urak nem szolgáltak még, hogy nemesen dobogó kebelüket az elnyomott munkás testvérekért, bárhol is oda tartanak már egyszer büszkén, bátran a Kropacsek-puskák veszedelmes torka elé . . .

Szegény magyar népem, ti kérgek kezü Szabók, Nagyok, Kovácsok s Kisek, tehát ilyenek a ti vezéritek? Bizony nem a ti vezéritek ezek, csak a nyomoruság s balcsillagotok szorított titeket egy táborba ez urakkal össze. És ha a munkabér, a munkaidő, a munkás és munkaadó viszonya szabályozva lesz s rendezve minden, mit ti jogosan kívánhattok, ti magatok borzalommal fordultok ele ködemberektől, kik áthatlan ködlpedőket terengetnek azegyszerű munkás kunyhókra, a romlást, nyavalyákat hullajtva belőle mindenfelé . . .

Atyáskodó szolgabírói hangon azonban már itt nem lehet sokra menni. A társadalom s a kormány maga lépjen sorompóba, de ne csak a szuronyokkal, hanem a testvérszerető szívével is, ki tud s akar segíteni e nyomorult tömegnek, melynek vére omlását a kösziv sem nézheti közönyösen, mintha baromról volna szó, mert hisz tulajdon édes vérünk az s saját testünk is gyöngül annak hullásával . . .

Tehát semmi kimélet a lelketlen agitátorokkal szemben, kik ártatlanok rovására a nádudvari véres pükköstön is ép bőrrel kerültek ki a csávából, de semmi halogatás ama segítő intézkedésekkel sem, melyeknek hiányossága miatt feleledt a lézongás tüze még a becsületes magyar nádudvari nép között is. . .

Mert hatalmas fegyver ugyan az a Kropacsek-puska, de pirulái állandó orvosszerül talán még is nem volnának egészen jók? Mert piros rózsák fakadnak utánuk a homlokokon, a mellen, a szivből, mint a nádudvari piros pükköstnapi vérrózsák . . .

És sírnak az árvák a darabosan gyalult fekete koporsó felett, sírnak az árvák . . .

Ifj. Móricz Pál.

BELFÖLD.

A képviselőház mai ülése. A képviselőház a pükkösti szünet utáni első ülését ma, d e: 10 órakor. tartotta, a mikor a bűnvádi perrendtartás életbeléptetéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását folytatták. Az első szónok B o d a Vilmos volt. Szólásra a javaslat ellen husznál több képviselő iratkozott fel a Ház jegyzőinél.

Főispánok tisztelgése. A király 25 éves koronázási jubileuma alkalmából az ország főispánjai elhatározták, hogy évenként találkoznai fognak a fővárosban. E megállapodáshoz képest ma Magyarország és társországi törvényhatóságainak főispáni kara képviselőletben összesen huszonkét főispán jelent meg

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

Sajtó-megrendszabályozás az 1849-ik évben.

(Epizód a debreczeni országgyűlésről.)

— A „Debreczen” tár czája. —

Irta: **Hentaller Lajos.**

A függetlenségi nyilatkozat kikiáltását megelőző napokban nagyon izgatott hangulat volt Debreczenben. Három lap uralta a tért: Palfy Albert Március 15-ke; Jókai Esti Lapokja s Madarász Józsi bácsi időközönként Debreczeni Lapok cím alatt megjelenő ujságja. Az első és utolsó közrefogták a Jókai lapját s együtt döngették De más rovások is volt. Nézzük csak!

A képviselőház április 2-diki ülésén B á r c z y képviselő következő indítványt adott be a háznak: «A március tizenötödikének és a Debreceni Lapoknak március 30-iki számában a képviselőház tekintélyét, méltóságát mélyen sértő, sőt a nép közt a képviselőház iránt bizalmatlanságot ébresztő cikkeket jelentek meg. Barczy a sajtószabadságot ép-ségben kívánja tartani, de ezek a cikkeket mégis büntetést érdemelnek, ép ezért indítványozz», nevezett lapok említett cikkeikért fogattassanak sajtópörbe s büntetessenek szigorúan.»

Az indítvány fölött hosszú és érdekes vita indult meg

A dolog keletkezése nagyon egyszerű s mai felfogás szerint nagyon komku. A M a r c i u s felháborodva azon a magatartáson, melyet az «ugynevezett» bekepart tanusított, a bekepart tagjait erősen és keményen megcsipkedték. Ebből a csipkedésből természetes, hogy bőven kijutott magának a parlamentnek is, melyet «tehetetlennek», «két ember által vezetettnek» mondtak.

A tárgyas így folyt le:

Barczy határozati javaslatának benyújtása után felszólalt F ü l ö p, s kijelentette, hogy nem tartja az indítványt a házszabályok szerint tárgyalhatónak mindaddig, míg az formulázva be nem nyujtatik.

B e z e r é d y István kijelentette, hogy nem tartja ezelszerűnek, ha a megjelent cikkek miatt a ház vagy a végrehajtó hatalom sajtópert indítat, mert gyengeséget mutatna, ha kis támadás miatt ily nagyszerű védelmet venne igénybe A büntetést a nemzet igazságos közvéleményének kell átengedni. Ép ezért kéri a házat, ne tárgyalja az indítványt, hanem mondja ki, hogy nem tartja szükségesnek sajtópert indítani, hanem a közvéleménynek adja át a dolgot.

P á l f f y János: Tiszteli a sajtószabadságot, mert a szabdság legbiztosabb garanciájának tartja. Az a kérdés, o'yan-e a sajtó

mostani eljárása, hogy az a szabad-ágharc ügyet veszélyezteti? Hosszasan részletezi a szabadságharc folyamatát s a Debreczenbe való átköltözést. Elmondja, hogy mindig és minden alkalommal gyakorolta a sajtó individuális kritikát, mely sokszor gyanúsító és rágalmazó volt.

Ujabbán egyes lapok már a mellett is agitáltak, hogy fel kell oszlatni az országgyűlést.

Ö ezt Magyarországra a legnagyobb szerecséltenségnek tartaná, mert ő semmi aron sem akar egyezkedni a dinasztiaival. A sajtó ez eljárása beszennyezi a képviselőházat s ő ezt oly botrányosnak tartja, hogy m á s k ö r ü l m é n y e k k ö z t e v é s z t ö r v é n y s z é k a z o n s á t k i v á n n á a sajtó ellen alkalmazzni, mely az országgyűlés elleni izgatásról szól. Így azonban elégnek tartja, ha a ház a sajtó működését komolyan rosszalja s ezt jegyzőkönyvbe veszi.

B e s z e János: Azért haragszik, miért beszél a sajtó általánosságban, s miért nem nevezi meg egyenkint és külön-külön azokat a gaz hazaárulókat, a kik Windischgrätze-tartanak. Ezért a sajtó emberei sem becsületes hazafiak, hanem gaz eselszövkök, kiktől a nép undorral fordul el. Azt hiszi, az egész magyar lekszikonban nem talál olyan ocsmány szót

Budapesten és Beniczky Ferencz pestmegye főispán vezérlete alatt tisztelegtek Bánffy Dezső báró miniszterelnöknél. Beniczky az üdvözlő beszédében arra kérte a miniszterelnököt, hogy fejezze ki a trón zászlója előtt a főispáni kar hódolatát és egyszerre mind kifejezte a miniszterelnök személye iránti bizalmukat. A miniszterelnök, ki, mint értesülünk, nagy elragadtatással látta, hogy az ország egész főispáni karából csak huszonkét főispán viseltetik iránta bizalommal, egy politikai beszédet extemporált melynek legkiemelkedőbb mozzanata az volt, hogy a kormány és a vármegye közt igen fontos kapcsolatot képez a főispán, kire nagy szükség van. Lesz és volt. Baraságos kézzoriások váltása után a főispánok elhatározták, hogy estére bankettre gyűlnek egybe a Royalfogadóban. Konstatáljuk, hogy a mi „kapcsunak“ nem volt huszonkettő között.

KÜLFÖLD.

A németországi botrány-per. A szenzációs Tausch-Lützow per, mely Németország, egész közéletét egy hét óta ismét izgalomban tartotta, véget ért, a vádlott Tausch felmentett és Marschall külügyi államtitkárt a császár két, sőt egy berlini lap jelentése szerint három havi vakációra küldte. Magában véve is szomorú dolog ez s minden liberális gondolkodó politikusként sajnálnia kell a per nyílt kimenetelét, mert ez a junker-agrárius part diadalát jelenti; de még szomorubb dolog azert, mert ez a per a rendőrállam egész borzasztóságát, a politikai titkos rendőrség machinációinak egész szegényes voltát hozta napfényre. Ha van, ha mire Tausch felmentése után is meglepődéssel gondolhat a közszabadságnak minden híve, az az, hogy a német külügyi kormányt felmentette az alól az ódiom alól, hogy olyan elemekkel szűri össze a levelet, a melyről maga a bíróság mondta ki tegnap, hogy lehetetlenség nekik tisztességesen gondolkozniok.

Evek óta egyes német lapokban olyan hírek jelentek meg, a melyek indiskrétnak tűntek fogva állandóan egyik krízisből a másikba sodorták a német külügyminiszterium vezérpolitikusaikat s noha senki sem tudta, hogy minő forrásból szivárognak ezek a hírek, ki az, a ki a botrányokban utazó lapocskákknak látszólag helyes információkat ad a császárnak legdiszkrétebb ügyeiről, a minisztertanácsokban történetekről s olyan titkos állami dolgokról, a melyeknek éppen az állam érdekében nem lett volna szabad a nyilvánosságra

kerülniök. Éveken keresztül ment ez így s csodálatos és majdnem érthetetlen könnyelműségből a külügyminiszterium soha sem igyekezett a denuncziáns utat kutatni. A múlt év szeptemberében azonban egyszerre napfényre került az egész. Akkor történt ugyanis, hogy a czár boroszlói tisztját az egész európai sajtó meghamisított szövegben közölte a berlini főtávirati hivatalos Wolff-bureau kollektív távirata alapján s már-már veszedelmes kommentarok jelentek meg az egész világsajtóban, mikor a német külügyminiszterium kiadta a hiteles szöveget. Európa megnyugodott s rá nézve az ügy el volt intézve, de Németországban borzasztó forrongást idézett elő. Mikor a hiteles szöveg már megjelent, az első, természetesen kérdéses, a mely felmerült, az volt, hogy ki gyártotta a hamis szöveget s ki volt az, a kinek révén az a főtávirati hivatalos Wolff-féle távirati iroda utján az egész világsajtóba került.

A német külügyminiszterium csak akkor tulajdonított ennek a dolognak nagyobb fontosságot, mikor az a hír keringett, hogy a hamis szöveget egy külügyminiszteri hivatalnok csinálta, a ki a politikai titkos rendőrség szolgálataiban áll, sőt attól a denuncziálókért rendes fizetést húz. Néhány hónappal azelőtt hasonló eset történt, akkor is olyan hírek jutottak a külügyminiszteriumból nyilvánosságra, a melyek éppen nem voltak a nyilvánosságnak szánva, s Marschall külügyi államtitkár nem tehetett egyebet, mint a nyilvánosságba menekült s pert indított, hogy ily módon a külügyminiszteriumot megtisztítsa azoktól az elemektől, a kiket kisöpörni onnan az állam érdeke követelte meg. A vizsgálat során kiderült, hogy az inkriminált cikkek szerzője egy elzüllesnek indult hirtápiró, de hogy az egész intrikáló banda központjában Tausch tanácsos állt. Tausch mindezt esküvel tagadta s ezért hamis esküért a vádlottak padjára került. Tegnap az esküdtek Tauscht a hamis eskü vádjára alól felmentették ugyan, de a tárgyalások során olyan dolgok sülettek ki, a melyek egész Németországnak szegényesre valnak s a melyek kidirítotték ugyan, hogy Tausch nem volt szerzője a cikkeknek, de egyuttal azt is, hogy azok Tausch információi alapján íródtak meg.

Tausch felmentése már a per folyamán előrelátható volt s maga az államtitkár kelt védelmére azt mondván, nem arról van szó, hogy Tausch informálta e Lützowot, hanem arról, hogy hamisan vallott-e Tausch, mikor azt mondta, hogy a cikkek nem ő írta. Marschall azonban megmondta s ez írott doku-

mentum marad örök időkre hogy a német politikai rendőrség, amelynek fizetést béréneze volt Tausch, oly aljas, hogy a német külügyminiszterium már évekkézelőtt kénytelen volt vele minden összeköttetést megszakítani.

Tagadhatatlan, hogy a per kimenetelével még azokat is meglepte, akik az ügyekbe kezdetől fogva be voltak avatva. Tausch barátai azt remélték, hogy Marschall majd Bismarck herceget fogja vádolni, s hogy Marschall a junkerek és agráriusok által annyira gyűlölt Marschall majd belebukik abba, ha utólag kiszül, minő hamisan vádaskodott, mikor az ódiomot Bismarckra akarta harítani. Mikor aztán ez nem sikerült s mikor Marschall nem esett bele a verembe, akkor Drescher főállamügyész, — a ki a junkerekkel egy hurot pendül, Tausch helyett Marschallt vadolta s „szükségtelemnek“ mondta az egész pert és feleslegesnek. Pedig, hogy nem volt felesleges, az már abból az egy körülményből is kitetszik, hogy akkor mikor a vádlottat a bíróság felmenti, akkor is az egész világ előtt pengelére jut, s vele együtt a német államügyészség és a német politikai rendőrség mert kiszül, hogy alacsony egyéni ambíciók kielégíthetése végett meg a beestelenségektől sem riadnak vissza.

Ezzel szemben aztán nem menteség az, a mit Drescher főállamügyész Tausch védelmére felhozott, hogy Tauscht nem bujtotta fel senki a denuncziásra, hanem ő a saját elhatározásából csekedett. Tausch vagy Drescher, vagy Ezer, vagy Lützow, az tulajdonképpen ugyanaz. Egyének ugyan, de azonos fogalmakat fejeznek ki s mikor Drescher Tauschnak a védelmére kelt, tulajdonképpen a politikai irányát és saját magát védte.

A román trónörökös állapotában beállott javulás alkalmából a román főváros templomaiban tegnap hálaadó istentiszteletet tartottak. Ezren meg ezren zárandokoltak tegnap a Gotocescu palota felé, hogy a legujabb orvosi jelentésről értesülhessenek. — Az orvosok biznak benne, hogy a beteg teljesen helyre állítják a trónörökös iránt a külföldön is nagy az érdeklődés.

Tóth Sámuel emléke.

Debreczen, június 9.

Tóth Sámuel emlékére létesítendő alapítvány ügyében következő aláírási ívet kaptunk, melyet melegen ajánlunk olvasóink pártoló figyelmébe.

Nagytitkár Tóth Sámuel ur, egy házkörületünk több mint 25 éven át főjegy-

amit ezek a kutya-bagosi hírek terjesztői meg ne érdemelnének. Aki az országgyűlést aljastnak, a nép ellen dolgozónak mondja, az ellen ott van a választó törvény szék a maga a sa, mely haláltszabaz ilyenek fejére. Ő sajtótörvény és választó törvényeket kér alkalmaztatni a bünyösök ellen.

Román. Meg van győződve, hogy normális időben a sajtó által ütött seb magától behegged. Haborus időkben ez nem így van. Most az országgyűlés az egyetlen hatalom és méltóság, mely iránt még a sajtónak is tisztelettel kell viseltetnie. Ha az országgyűlés meg nem érdemli a nép bizalmát, kess az anarkia dacára ennek, ő a maga részéről megelégszik a közvéleményre való hivatkozással. Ha azonban a ház bírói eljárást óhajt, ő ahhoz is hozzájárul.

Csikó Sándor: Ő kész a hazáért becsületét is feláldozni. De ha a nemzetnek egyetlen törvényhozói hatalmát méltatlan vádakkal kicsinyítik, lerágalmazzák, akkor a kegyelemosztást gyávaságnak tartja. A márczius 15-ének cikkét oly bántóknak tartja, hogy csatlakozik Besze indítványához, mert meg akarja a hazát menteni egyesek rakoncátlanokdása következtében eljövendő veszedelemtől. Ez Windischgrätznek és az ellenségnek is főtörekvése. Ennek nem akar tápszert

adni. Kivánja, vesszenek egyesek, de maradjon fön a ház méltósága!

Irányi Dániel: Sajnálja, hogy akik vádolták az inkriminált közleményeket nem mutatták fel. Feon akarja tartani ő is a ház méltóságát, de nem kívülről hanem maga által a ház által. Éle-ek azok a cikkek, de nincs bennük igazság. A cikkek szelleme egyszerűen az, hogy az országgyűlés sokkal arisztokratikusabb szellemű, semhogy a nép valódi érdekeit képes lenne felfogni. Nevelésesnek tartja a választó törvényezés emlegetését, de ha képesek a cikkek az igazságot paragrafus alá húzni, akkor megadja magát. Ezután megtámadja, s gyanúsítását vádolja Pálffy és társait, a kik csak maguknak tartják fel a hazafiság monopoliumát. Pedig hat ók voltak azok akik még az áruló listánc tetteit is mentették. — És most Pálffyék választó törvényezéket emlegetnek! Figyelmezteti őket, hogy a többség nem mindig fejezte ki a közvéleményt s hiszi, hogy e kérdésben nem Pálffyék fejezik ki a közvéleményt.

Gorove: Idéz a Márczius 15-és a Debreczeni Lapokból. Azután azt kérdi Madarász Józseftől, hogy ugy kell-e a népet a köztársaságra előkészíteni, hogy a jövő iránt kételyt csepegtetnek a keblünkbe? Ez lefogalása a nép bizalmának s lehangolása az erélynek, melyet a Ház eddig követett. A Debreczeni Lapok nyíltan lázít. Az

tele van alacsonyosságokkal és méltatlanságokkal, melyek egy testület becsületét tönkre teszik. Ő azonban a sajtószabadságot a maga szüzességében fennakarja tartani; ép ezért adaszavaz, hogy a Ház indignációval és megvetéssel fogadja ezeket a cikkekkel, térjen napirendre felvált.

Szacsavay Imre szerint a Ház története határozataiban el. Hogy nagyserű pillanatokot élt át, annak ferias tanujelét adta. A történeti igazságot egy két cikkel megtagadni nem lehet. A sajtószabadság sok rosszal jár; de ha a szabadságot akarjuk, a rosszat tűrni kell, mert az emberi ész még nem találta fel azokat a korlátokat, melyek közé akar előlegesen, akár utólagosan a véleményeket bíráló székbe tudná szorítani. Ő a sajtóper nem akarja, mert a sajtószabadság ugy az egyesek, mint a testületek vadolását a történeti igazsággal megengedi. Külömben is az említett lapokra nem ad sokat a közvélemény. Ha a sajtó kihágást követ el, akkor megvárja a kormánytól, hogy védelmezze azon tesület érdekeit, mely az ország közdolgát viszi. Ha bajunk van, támadjuk meg a nézetet, egyént, de alacsony gyanúsítás fegyverét ne használjuk, ő ezeken a gyanúsításokon szána-kozva mosolyog.

Kállay Ödön Besze beszédére megjegyzi, hogy az a parlamenti illetet áthágtat és nem tudja, mi címet adjon neki. Bámulja

zöje, — ezen állásától kerületi gyűlésünkön lemondott.

Megváltik tehát attól a szektől, melyet 1867-ben, mint helyettesített, majd 1869-ben, mint megválasztott jegyző, — egyházunk hű munkásainak sorában elfoglalt. Leteszi a tollat, melyet oly sok lelki erővel, annyi feláldozó törődéssel, magyar sionunk építése érdekében használt a kerületünk, az iránta érzett hálából, méltányolva lemondása indokait — lemondását el is fogadta. —

Az elismerés mindig megtisztelő az érdemes munkásra; a hála pedig, mely a hű munkást kíséri, a munkaadót tiszteli meg. —

Nincs, nem lehet a mi egyházkerületünknek, közkormányzatban részvett egyetlen tagja sem olyan, ki az elismerés pálmáját ne nyújtana annak a férfinak, ki közügyeink terén oly szép, maradandó alapot vetett: ki munkáit mindnyájunkért azon épületen, mely ma a lakotmányunk szép fejlődésnek indult felszentelt hájlléka. Legyen e szívesen nyújtott elismerés, megtisztelő jutalma a hű munkásnak. De ne maradjon ez elismerés csak pusztá szó. Örökösiük megemlékét a hű munkásnak.

Gyűjtsünk egy alapot, mely a későbbi nemzedéknek is hirdesse hogy a hű munkást megtisztelti kora; mely tartsa fenn kora, mely tartsa fenn emléket a férfinak abban a főiskolában, melynek tanára; azon hűfeleket ifjai között, melynek alkotmánya építésére áldozta legjobb erejét, minden tudását.

Ezt az emlékalapítványt kívánja összegyűjteni kerületünk kezeében, az alólírott végrehajtással megítisztelt bizottság.

Adakozásra hívja felhívja a lelkészeket, mindazokat, kik érdemet elismerni, a jó munkát méltányolni tudják. Legyen ez alap hatánk tüköre. Önmagunkat tiszteljük meg vele, önmagunkról adunk kedvező tanúbizonyságot az által, ha legjobb munkásunk érdemét halála, örökítjük.

Az adakozások, a gyűjtő ivekkel, folyó év augusztus 15-ig Zsigmond Sándor espereshez H.-Szoboszlóra lesznek beküldendők. Debreczen, 1897 május hó. Tisz. Kálmán v. gondnok, Horváth István, e. m. gondnok, Szabó János ev. ref. esperes, Széll Kálmán ev. ref. esperes, Zsigmond Sándor, ev. ref. esperes, a végrehajtó bizottság tagjai.

hogy a Besze-féle egyén a művelt osz tályhoz számítja magát: Szacsy beszéde előtt kalapot eml. Itt ő birakat keresett és csak felpereket talált.

Kazinczy Gábor hosszas vitázik főleg Irányival, mire előkama nézetének ad kifejezést, hogy mondja ki a Haz: «méltóságán a ulinak tartja a szőnyegen levő tárgyról valamit határozni, azért napirendre tér.» Goro ve: Nem kívánja e szavakat jegyzőkönyvbe véteni, hanem azt a formáján: «A képviselőház melő tudnivalóval fogadva a felhozott cikkeket, napirendre tér át.»

Előnk: felszólása után Kazinczy jelenti ki, hogy sokkal nyomtatékosabbnak tartja az esetet, se hogy a jegyzőkönyvből kimaradhatna, mire a Haz elhatározza, hogy Szacsy vegye azt jegyzőkönyvbe.

Ezzel a sajtóvita véget ért. Budavár bevételén az az esetben Szemeré beügyminiszter a Pesten megjelent Március 15-ét egyszerűen beiktotta szerkesztőjét, Paiffy Albert vizsgálat alá fogta. A vizsgálat a fgyver etétel miatt sohasem ért véget, Pedig kár! Mert Vukovics Sebő pár év előtt megjelent emlékiratában a leghatározottabban állítja, hogy Paiffy Albert az osztrákok megbízásából szerkesztette lapját oly módonban.

TARKA-ÉLET

Az adósság haszna.

Adósságot csinálni,
Tudjátok, mit jelent?
Nem mást, mint hűvé tenni
A máskép' hűteleit.

Felejt az ismerősöd,
Felejt a jó barát.
Hit-lezöd az ajtót
Kitartón nyitja rád.

Sebestyén diák.

A frizurák története.

A hajviselet a női tolette egyik legfőbb tényezője.

A szépen fésült fej emeli az asszonyokat, ezt már a régi római nők is tudták, azért rendkívül sok gondot fordítottak frizuráikra.

A középkorban alig érvényesülhetett a női haj, annyira eltakartak ezt a különféle fejdíszek, főkötők, különösen az ugynevezett füles főkötő, a mi az egész fejet beborította. Ilyen füles főkötőben látjuk majd minden arcképen Beatrix királynét, Corvin Mátyás második felesget.

A XVII. században ismét érvényre került a frizura.

A mult század közepe táján irtózatos magas hajdísszket viseltek a hölgyek, ugy annyira, hogy ünnepek alkalmával már este való napon megfeszítették magukat és az egész éjszakát ülve töltötték, nehogy kár essék a pompás hajdíszben. Hires volt Mária Antoinette a szerencsétlen utolsó Bourbon királyné irtózatos magas frizuráiról, ugy, hogy édes anyja, Maria Teréz a hozzairt leveleiben több ízben figyelmeztette, hogy ne menjen annyira tulzasokba az amugy is szertelen divattal.

A nagy francia forradalom, a mely a divatban a puritán egyszerűséget kereste, hozta be az ugy nevezett Titus fejt. A nők rövidre nyírtak enné a frizuráikat hajukat és az összes elegesség egy kis vékony lánccocokba volt, melyet a homlokközepén csillag vagy félhold tartott össze.

A Titus hajeket a kongresszu-i frizura követte. Hára kontyba csavarva, két oldalról fodorított, egymás fölébe helyezett vuklikkal. Diszül előszeretettel használták a strucz tollat és a drágaköves ekeket.

Ennek a maradványa az a l'anglaise frizura, oldalt fűtőkkel a mint a harminzas évek Pamela kalapos divatképén is látható.

A negyvenes és ötvenes években, hol rövid, hol hosszabb alakban még mindig viseltek a fűtöket, kissé a nyakra eresztett hajfonatokat, az ugynevezett Erzébet frizurát is, melyet királyné ő Felsege hajviselete után neveztek így el.

A hetvenes évek irtózatos hajgarmadairól a chignonról csak rémítve emlékezünk, nem maradt belőle egyebb, mint a Chignon—Nebél elnevezés.

A mai hajdivat nagyon egyszerű, emlékeztet egy kicsit a milői Venu-szobor kontyára és ezért szép és maradandó.

Celestin.

Munkások lázadása.

Saját tudósítónktól

Debreczen június 9.

Tegnapi számunkban részletes kimerítő tudósításban adunk hírt arról a véres kimenetelű munkáslázadásról, melynek pünköszt második napján Nadudvar község volt színhelye.

Tudósítónk az ügy tegnapi fordulatairól a véres zavargásban reztvették kihallgatásáról a következőket közli:

A katonaság a községben.

Az egy század gyalogság s a fészázad lovasság megérkezése a rendet teljesen helyre-

állította a községben. A lakosság megnyugodott s nem felt további zavargástól. A katonaságot a kör helyiségében és az iskolában szállásolták el. Megérkezésük után nyomban őrzőket küldtek szét, kik aztán felváltva egész éjjel czirkáltak a községben.

A kifáradt csendőröket, kik a három jó madarat, a debreczeni szocialistákat, Draviczky Lajost, Erben Janost és Fónó Sandort őrizték, a katonai őrk váltották fel és szigoruan ügyeltek az izgaókra, nehogy valaki velök beszélhessen.

A pihent csendőrök a távirát őrizték, mert a felizgatótt tömeg a távirát szétakarva a rombolni, nehogy segítséget hívhasanak.

Éjjelre a város képe teljesen csendes lett, csak a katonai és csendőri őrzőket lehetett látni.

A sebesültek kihallgatása.

Harsányi Gusztáv vizsgálóbíró megérkezése után azonnal informáltatta magát a történetekről s megkezdte a sebesültek kihallgatását.

Elsőnek Kúik János ácsmestert hallgatta ki, kinek balvállát farta keresztül egy golyó. Kúik 56 éves, nős, családos ácsmester. Aludt, mikor a munkások haza előtt elvonultak. Később felesége költötte fel, hogy nézze meg miért s hova mennek oly sokan a munkások.

A zendülés pillanatában a tömeg között volt s egy golyó őt is találta.

Ezután Csoma Józsefné férjes fiatal asszonyt hallgatták ki. Csomanének mindkét felső czombját keresztül lötték, állapota rendkívül aggasztó, talán azóta már ki is szenvedett, mert megmentés az orvosok véleménye szerint lehetetlen.

Csomané, mint afféle kíváncsi asszony bámészkodni ment oda s őt is találta egy golyó. Reszt nem vett semmiben sem.

Majd a másik rendkívül súlyos sérültet Beke Lajost hallgatták ki. Beke 51 éves fuvaros, nős, 9 gyermek apja.

Sógornéjától igyekezett hazafelé s éppen akkor haladt el a község háza előtt, mikor a lövések történtek, egy golyó mindkét lábát a térdnél keresztül furta, térdizülete át van szakítva, mindkét lábát a mp utálni fogják.

A vizsgálóbíró a zendülés napján csak ezt a három súlyos sérültet hallgatta ki, a többi négy sebesültet, kikről tudnak, tegnap hallgatta ki. A többi sebesültek merre vannak nem tudják, mert jelentkezni nem mernek s így a számokat sem lehet megállapítani.

A sérülteket dr. Dobbi József járás orvos, dr. Halász Sándor községi orvos apoják. A törvényszék kiküldöttei az elhalt Garai Márton holttestét tegnap boncolták föl.

A letartóztatások

A csendőrség, mikor a tömeg teljesen széteszlott, a zendülők vezetőit, a főczinkosokat fogdosta össze. Ezymásután hozták őket a csendőrök s kísérték a község házára, hol együvé zárták őket, de erős csendőri és katonai felügyeletet rendeltek melléjük, nehogy még szót is válthassanak egymással.

A csendőrök a késő est folyamáig a következő munkásokat fogták el és tartóztaták le:

Sós Gergely	Kis Antal,
Varju Sándor	Varju István,
Molnár József	Kodák Sándor,
Apogyi József	Gene Mihály,
Molnár János	Kovács Antal,
Czeglédi Sándor	Zsám Gábor,
Szilágyi Sándor	Ferenczik Antal
Somm Antal	Törös Antal,
Bukóczi Károly	Cseke Sándor.

A két főbujtató, Nyomó Lakatos Lajos és Molnár Lajos elmenekült. Latva a veszélyt, eltűntek még a községből is. A csendőrök egész éjjel erősen nyomozták őket, de nem találtak reájok.

Később a csendőrök elővezették Lakatosnak és Molnárnak a nejét. Adámossy

Béla csendőrhadnagy, kisujszállási szakaszparancsnok és Balázs József őrmester vették vállatás alá az asszonyokat, de azok nem akarják férjük hollétét elárulni. — A csendőrség fogva tartja az asszonyokat, mert biztos abban, hogy a két kolompós a zendülés után hazament, élelmet vett magához s úgy távozott, miről nejeiknek tudomása van.

Az éj folyamán Adámossy Béla hadnagy Ballács József őrmester lóháton szintén keresésére indultak a vezetőknek, bejárták a határt, de eredménytelenül.

A csendőrség elfogatásukra nézve a legszélesebb körű intézkedéseket megtette.

A község most már teljesen nyugadt; a huszárság tegnap délben visszatért Debreczenbe, a gyalogság még egy ideig ott marad.

A debreczeni kir. törvényszék kiküldöttéi künn maradnak s a vizsgálatot ott teljesítik.

A Nádudvari munkások helyzete.

A Nádudvari mezei munkások helyzete épen nem mondható fényesnek; De jobb mint a csongrád-csanádmegyeieké. Arra meg, — hogy véres zendülésben törjenek — egyáltalán nem volt semmi okuk. Munkát tavasztól őszig rendszeren találnak a 37,000 holdas nádudvari határon, a hol sok nagy birtok van s a gazdak tisztességesen fizetik munkásaikat. A gazda és munkás közti kisebb összekocczanásokat a szolgabíró mindig a munkás javára igyekszik elsimítani és a birtokos urak maguk mindannyiszor meghajolnak a méltányos kívánások előtt.

Jelenleg Nádudvaron 80 kr. napszámot kapnak a kaszálásért s ez a munkapér később fokozatosan emelkedik, úgy, hogy aratás idején 10—11-edén dolgozhatnak; ha pedig valami elemi csapás tönkre teszi a gazda, meg az arató reményét, holdanként 4 frtot kapnak. Ezen kívül minden aratónak tengeri föld jár minden harmadába. Csak hogy most azt követelik némelyek, hogy a gazda a tengeri termést be is szállíttassa a harmados házához.

Táviratok.

Országgyűlés.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, június 9.

A képviselőház ma délelőtt 10 órakor tartotta a pünköszt szünet után első ülését, melyen folytatták a bünvádi perrendtartás életbeléptetéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Ill y é s Bálint és S á g h y Gyula nagy hatással beszéltek a 16. §. ellen, míg mellette M o l n á r Béla próbált beszélni Apponyi és Györy Elekkel polemizálva. — Az utóbbinak multkorai beszédére a baloldal gunyos nevetése közt azt felelte, — hogy van annál n a g y o b b a j, hogy a 21 éves ifjak nem g y a k o r o l h a t n a k politikai jogokat, súlyosabb sérelem az, hogy 21 éves ifju nem házasodhatik. (Kitörő kacaj.)

R á t k a y László magas niveau-ju beszédben kelt sikra a javaslat ellen, elsorolván a magyar nemzet jellemvonásait. **Kormányunk is van — ugymond — k i d o m b o r o d ó jellemvonása: a szolgaság Bécscsel szemben.** Kitörő lelkes tapsvihar.) Zajos taps kísérte még. Rátka y szavait, mikor a sajtótörvényt czáfolta, melynek első paragrafusa: a cenzura örökre eltöröltetik Magyarországon, amásodik paragrafusa pedig ez, hogy g o n d o l a t a i t mindenki s z a b a d o n kifejtheti.

Még M a r s o v s z k y Endre beszélt hatással a javaslat ellen, majd J u s t h Gyula interpellálta a belügyminisztert aziránt, hogy a fővárosi o r f e u m o k b a n német operetteket adnak elő. Egyik néppárti

képviselő szintén a belügyminiszterhez i n t é z e t t i n t e r p e l l á c z i ó t a legutóbbi néppárti gyűlésen a szolgabíró jogtalan beavatkozásáért.

Ülés vége délután két órakor.

Kammermayer Károly temetése.

Budapest, június 9. (A Debr. ered. táv.) Kammermayer Károly volt budapesti polgármester temetése ma ment végbe nagy részvét mellett.

Ujdonságok.

* Egyházkerületi főjegyző választás.

Szombati lapunkban közöltük a K i s s Áron püspök körlevelét a T ó t h Sámuel főisk. tanár lemondása folytán megüresedett egyházkerületi főjegyzői diszes állás betöltése végett a szavazatok beadására vonatkozólag s ugyan akkor közöltük, hogy már meg is találták azt a férfit, a ki hivatalra lesz az oly nagy fontosságú tisztséget elődje sok és nagy érdemeihez méltóan betölteni, D i c s ő f i József a debreczeni ev. ref. egyház szeretett lelkészének, a nagytudományu egyházi írónak személyében. Ugy tudtuk és helyeseltük, hogy a mozgalom D i c s ő f i József érdekében párt és érdekkülönbszgek nélkül történt, amint hogy a már-már teljesen kiélesedett politikai ellentétek leküzdésére s egyedül helyes megszűntetésére alkalmasabb jelöltet nem is találhattak volna e kerület vezérő férfiái D i c s ő f i Józsefnél, aki ugy tudományánál, mint kiváló lelkészi és férfini egyéniségénél fogva méltán kiérdemelt közbecsülésnek örvend az egész egyházkerületben, sőt az egész magyar református egyházban. Azonban sajnálattal értesülünk róla, hogy egyes emberek még az érdemek előtt sem akarnak meghajolni s D i c s ő f i Józsefben nem látnak egyebet, mint azt, hogy ő testtel-lelékkel teljes szívből hiva e függetlenségi és 48-as pártnak s megindították a hajszát, hogy ellenjelöltjét keressenek a kormánypárt táborában. Nehéz volt és nehéz lesz a dolog, mert D i c s ő f i érdemeit minden elfogulatlan ember kénytelen elismerni azért ugy gondolták, hogy az esperesi karban fognak utána kutatni s a harciba kidobandó nevet meg is találták Z s i g m o n d Sándor h. szoboszlói lelkész és az alsószabolcsi hajduvidéki egyházmegye tavaly választott esperese személyében. Megindult tehát az agitáció, az ő nevével, hogy akképen újra politikai harcok színhelyévé tegyék az egyházkerületet. Azonban számításuk ez uttal csütörtököt mondott, mert Z s i g m o n d Sándor esperes kitünő forrásból vett értesülésünk szerint a meghatározottabban kijelentette, hogy a felajánlott állásra nem reflektál s így hiabavaló volna az ő nevét dobni az áldatlan s csak politikai motívumokkal uegmagyarazható küzdelemben. Meg vagyunk győződve, hogy a kerület érdekeit szívükön viselő ev. ref. polgártársaink hiven kitartanak a teljesen méltó jelölt mellett - minden intrika ellenére is.

* Révész Bálint síremléke. A tisztántuli ev. ref. egyházkerület már régebben elhatározta, hogy diszes emlékoszlopot állít nagynevű püspöke, Révész Bálint sirja felé a Kossuth-utczai temetőben. Közadakozásból tekintélyes összeg gyűlt össze s küldöttség alakult a síremlék felállítására. Tóth András kitünő nevű debreczeni szobrászunkat meg is bízták azzal, hogy terveket készítsen. Feladatának — amint annak idején megemlítettük

— szép sikerrel meg is felelt. Tegnap délután a bizottság két tagja, K ő n y v e s T ó t h Kálmán és K i s s A l b e r t jelentek meg T ó t h Andrásnál, s a két terv közül azt, amelyen a pyramison áll a püspök dombormű képe, kétezer ötszáz frtért megrendelték, az egyházzal pedig hétfőn történik meg a szerződés kötés. T ó t h András szobrászunk most Sziléziába megy, hogy a síremlékhez szükséges követ megrendelje. A síremléket október elsejére kell elkészíteni, míg a leleplezési ünnep október 8-án, Révész Bálint halálának évfordulóján lesz.

* Nádudvar és a katonaság. H a r s á n y i Gusztáv vizsgálóbíró a legnagyobb erélylyel folytatja a vizsgálatot, hogy elfogja mindazokat, kik a nádudvari piros pünkösztüvengzést előidéztek. A két főbűnöst, Nyomó Lajos és Molnár Lajos, mint onnan írják, még mindezeideig nem sikerült letartóztatni. M e r t m e g s z ö k t e k a c s e n d ő r ö k l ö v é s e i u t á n. Mint egy délután érkezett telegramm jelenti nekünk, a nádudvari n é p m é g m o s t i s o l y n a g y i z g a t o t t s á g b a n v a n, hogy H a r s á n y i vizsgálóbíró egy sürgős átira ban arra kérte a debreczeni kir. törvényszék elnökét, miszerint hasson oda, hogy a k a t o n a s á g m i g a vizsgálat tartóv á b b r a i s N á d u d v a r o n t a r t ó z k o d j é k m i v e l o l y a n a n é p h a n g u l a t a, h o g y e g y u j a b b l á z a d á s k i t ö r é s e n i n c s k i z á r v a.

* A bakonszegi lelkészválasztás. A bakonszegi ev. ref. lelkészi állást, melyre tudvalavólag S z a b o l c s k a Mihály felfalui lelkész, a kiváló poétát akarták meghívni, de aztán pályázatot írtak ki, pünköszt másodnapján töltötték be. S z a b o l c s k a Mihály nem pályázván, a lelkészi állásra abszolút többséggel S z e l e György tápéri lelkész, M i t r o v i c s Gyula volt ellenfelet választották meg.

* Hány jószág van a Hortobágyon? A Hortobágyon levő jószágokat most számolták össze. Az idén a jószágállomány jóval kevesebb, mint az előző években, amennyiben mindössze **35741 drb jószág** van összesen kint a Hortobágyon. Különösen kevés a s e r t é s e k száma. Nincs még ezer se. Megapadt a juhok száma is. A számlálás eredménye a következők:

M a r h a számos 4904, marha tavalyi 2232. L ó a renyhe méneseiben: számos 2345, tavalyi 753. T i n ó számos: 1777, tavalyi 59. Szűzgulyában számos 416, tavalyi 221. B i k a a tenyészgulyákban 69, a bika gulyában: számos 250, tavalyi 152. Ö k ö r 1671. C s ö d ö r a csödméneseiben 10. L ó a cziframéneseiben számos 822, tavalyi 19. S e r t é s 621. M a g y a r j u h 3175, magyar kos 240. B i r k a 15513, birka-kos 492. Ö s s z e s á l l o m á n y 35,741.

* Az iskolai év vége. Itt van már ez is. A jövő héten megkezdődnek a főiskolában a vizsgálatok s bevégeződnek az előadások. Mint azonban az év elején Istenhez fordulnak tanárok és tanítványok segítségért, akképen a vizsgálatok előtt is. Neki köszönik meg az év folyamán nyújtott segédelmet. A mai napon ugyanis a következő sorokat vettük. Főiskolánkban az 1896/7 iskolai év június hó 14 (hétfőn) reggeli 8 órakor a főiskolai oratóriumban tartandó istenisztelettel fog berekesztetni, a mely a kalomból mélyen tisztelt címet ezennel meghívja. Debreczen, 1898 június 8. A f ő i s k o l a i g a z g a t ó s á g a.

*** Pokorny Hermann altábornagy Debreczenben.** Pokorny Hermann altábornagy f. hó 7-én este Temesvárról Debreczenbe érkezett s itt tegnap és ma a sáms ni gyakorló téren szemlélet tartott a 39. gy. ezred felett, melynek úgy kiképezettségével mint fegyverzettségével teljesen meg volt elégedve az altábornagy, a minnek nem is késett elismerő szavakban kifejezést adni. — Pokorny Hermann, ki ittléte alatt a Bika szállodában volt szállva, ma délelben utazott vissza Temesvárra.

*** Kardos Móríc özgyilkossága.** Ismerte Debreczenben mindenki azt a szép, fekete körszakallu, de különz uri embert, ki rendes látogatója volt egyes vendéglőknek, hol az volt a hire, hogy ő tudja a legtöbb hanzlis sört meginni. — Kardos Móríc, Kardos László városunk előkelő kereskedőjének testvére volt ez a szerencsétlen ember, kit már évek hosszú sora óta idegbaj gyötört s ki feltűnő magaviseletével a hol megjelent, magára vonta mindenkinek a figyelmét. — Kardos Mórícnek három szenvedélye volt teljes életében: a kőnyv, a széppipa, de különösen a hánzlilisső, melyből nagy mennyiséget ivott meg naponként. Ez a Kardos Móríc tegnap este 8 órakor Péterfia utca 961 sz. házában 12 mm. teljesen új revolverével fejbe lölte magát s egy jajszó nélkül rogyott össze, — a z o n n a l m e g h a l t. A korán értesített rendőrség részéről Pósa laky Mihály ügyeletes polgári biztos dr. Balkányi Ede ker. orvossal jelent meg a helyszínén ott feküdt az özgyilkos vérben a padlón, de már csak a beállott halált konstatálhatták. Kardos Móríc 51 éves magánzó volt s hogy mily okból követhette el épen most az özgyilkosságot, nem is sejtik, mert hiszen mindene meg volt, a mit csak kívánt s a gyilkos fegyvert — ez a legvalószínűbb — elmezavart állapotban emelte fejéhez. A halálesetről a gyászoló család a következő gyászjelentést adta ki:

Mély fájdalommal tudjuk a szeretett testvérnek, sógnak és rokonnak néhai KARDOS MÓRICZNAK folyó évi június hó 8-ik napján, este 8 órakor életének 51-ik évében. váratlanul bekövetkezett gyászos elhunytát. A boldogultnak földi részei f. évi június 10-ik napján, délután 5 órakor, a Nagy Péterfia-utca 961. számú háznál, a ref. egyház szertartása szerint tartandó rövid ima után, — a K o s s u t h u t c z a i temetőben fognak örök nyugalomra tételni. Ezen végítzeségtételre az elhunynak rokonait, barátait, és a résztvevő közönséget bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1897 június 8-án. Beke poraira! Kardos László nejevel Szabó Rózavai és gyermekeivel. Kardos Mária öz. Kolbenheyer Edéné. gyermekeivel Kardos Eszter férjével Fleischer Gusztávval és gyermekeivel. Az elhalt testvérek néh. Kardos Erzsébet Tüdős Jánosné és: Bethleni Anna Kálmán Lajosné gyermekeik nevében is.

*** A péterfiai legelő.** A péterfia utca a városnak tudvalevőleg egyik legnagyobb forgalmu utcája, s mégis úgy áll a dolog, hogy ez van az összes közt legjobban begyepesedve. Daczolt ez a gyp a civilizációnak minden vivmányával, melynek szele csak a péterfiát megecsapta. Hiába makadmozták a kosi utat hiába téglázták, ki a gyalogjárót, a gyp virult rendületlenül. Sőt mi több, még a kisvontat sem ártott neki. Alig látszik meg azon, hogy mindennap a vonatok árja prűszköl mellette és közte: a sinek két oldalát irgalmatlanul igyekezett pázsitba burkolni s hova tovább hasonlítani kezdett a péterfia utca valami libalegelőhöz.

Természetes, hogy a mérnöki hivatal ezt nem vette észre míg végre a lakosok maguk mondták meg, hogy ez a legelő boszantja őket s lassanként kivetkőzteti a péterfiát oly szép fejlődésnek indult nagyvárosi jellegéből s kérvényt adtak be a városi tanácshoz s az mai ülésében el is rendelte, hogy a kisvasut igazgatóságát felhívja a hatáskörébe tartozó utresz kitisztítására.

*** A gyógyszerészek réme.** Nagy Arthur okl. gyógyszerész szolgált rá erre a különös czimre még pedig azzal, hogy minden áron új gyógyszerét akar nyitni Debreczenben s ez iránt minden hónapban benyújt egy kérvényt a város valamely pontján gyógyszertár engedélyezéséért. A tanács legutóbb mai ülésében volt kénytelen foglalkozni a belügyminiszterhez benyújtott kérvényével s azt a tanács elutasítani javasolta most is, mint már annyiszor.

*** Csontvázak a föld alatt.** Hájó utca 1168 sz. a. Molnár Ambrus új házat épített. Mióta az épület fundamentomát ássák, már két emberi csontvázat találtak ott a földben. Az egyiket egy héttel előbb, a melyet a rendőrség dr. Balkányi Ede ker. orvossal megvizsgáltatván, azt konstatálta, hogy az egy a század elején eltemetett 70—80 év körüli férfi csontváza. Ma újra jelentették az I. ker. kapitányságnál, hogy a munkások ásás közben egy csontváza bukkantak. Ott valószínűleg régen temető volt s azért találnak ily nagy számmal csontvázakra építések közben.

*** Furrott kut a Guthon.** A város guthi gazdasága tudvalevőleg nagyon sok embert foglalkoztat nagy terjedelménél fogva, kiknek egyrészt a birtok bérlője és cseleedsége s azok gyermekei teszik ki, kik állandóan ott laknak. Ezeknek ivóvizét idáig gémes kut szolgáltatta, mely talajvíze folytán igen sok betegségnak lett az okozója. A guthi gazdaság bérlője tehát azzal a kéréssel fordult a városi tanácshoz, hogy jóvizű kutat furasson. A tanács az ügyet kiadta a főmérnöknek, aki azt indítványozta, hogy a város saját hatáskörében egy teljesen felszerelt széles csövű furrott kutat építtessen magánvallalkozás kizárásával. A tanács mai ülésében ezt elfogadta s megbizta a főmérnököt, hogy a kutat mielőbb elkészíttetvén a furásközben napfényre kerülő anyagokból a talaj keresztmetszetét is állítsa össze.

*** A sikkasztás vádja alól felmentve.** Bizományi árukelsikkasztásának vádja miatt ült ma a vádlottak padján Haragh Mór debreczeni vegyeskereskedő. Panaszosként Laner Efraim a Schrott Mendel féle cég képviselője szerepelt, ki azt a panaszt emelte, hogy Haragh, a neki bizományba adott 192 frt 78 kr. értékű árukat eladta, de a pénzzel nem számolt el, hanem azt saját czéljaira fordította, elsikkasztotta. Miután azonban ebbeli panaszát sem a felmutatott könyvecskével, sem a megnevezett és kihallgatott tanuival igazoloi nem tudta, sőt a panaszos czég egyik megbízottja Schvartzkopf David egyenesen azt vallotta, hogy az árukat rendszerint ő szolgáltatta ki Haraghnak, de bizományba adásról soha közöttük szó nem volt, a kir. törvényszék Igyártó Sándor elnökelete alatt vádlottat a sikkasztás tényálladékának hiányában minden vád alól egyszerűen felmentette. Az ítéletben úgy a közvádó Dr. Nagy László kir. alügyész, mint a vádlott képviselője Dr. Kardos Samu, sőt maga a panaszos Laner Efraim is megnyugodott: minélfogva az ítélet nyomban jogerőre emelkedett.

*** Még egy özgyilkosság.** A tegnapi nap folyamán még egy özgyilkosság történt, ami rendkívül elszomorító körülmény, ha visz szatekintünk az elmúlt hetekre, amidőn özgyilkosság, szerencsétlen halálozások, meggyilkolt gyermekek egymást érték. Annál elszomorítóbb ez az özgyilkosság, melyről most hírt kell adnunk mert egy 14 éves, ugyszólván meg gyermek csizmadia inas dobta el

magától az életet, Isten drága adományát, a nélkül, hogy arra legkisebb oka is lett volna.

— Az esetről tudósítónk a következőket írja: Szöllőssy József csizmadia tegnap délután 3 órakor megjelent a III-ik kerületi rendőrkapitányságnál és jelentette, hogy Pálfi László kabai születésű, ev. ref. vallású 14 éves inasát Bárány-utca 2434. szám alatt levő házuk padlásán délután, midőn ő véletlenül felment dolgát végezni oda, a gerendára felakasztva találta. A rendőrségtől Pósa laky Mihály p. biztos, dr. Balkányi Ede orvossal ment a helyszínére, hol konstatálták, hogy az özgyilkos gyermek meghalt s hulláját levágták a gerendáról és beszállították a közkórházba. — Gazdája Szöllőssy József azt beszélte el, hogy inasa Pálfi László pünkösöd másod napján arra kérte őt, hogy arra a napra engedje őt hazamenni szüleihez Kabára s ő el is eresztette a fiut, ki azonban ahelyett, hogy hazament volna a padlásra ment és felakasztotta magát. Így a szerencsétlen inas több mint huszonnégy óráig csüngött felakasztva. Hogy tulajdonképen mi vitte az özgyilkosságra a fiut, azt a további vizsgálat fogja kideríteni. A gyermek szüleit értesítették a szerencsétlenségről, kik bejöttek Debreczenbe és intézkednek eltemetése iránt.

*** Árverés a városházán.** Debreczen sz. kir. város a tulajdonát képező Nagymester utca régi csordaházat ma reggel 9 órakor adta el a városházán tartott nyilvános árverésen. A kiáltási ár 2500 frt volt s a ház a legtöbbet 3512 frtot ígérő Riesz Henrik tulajdonába ment át.

*** Talált gyermek hulla.** E czim alatt lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy az ondódon egy buzavetés között két éves gyermekhullát találtak, — mely már teljesen foszlásnak indult. A vizsgálatot ez ügyben Szentpétery Ferencz IV-ik kerületi rendőrfogalmazó vezeti a legerélyesebben, ki a gyermek hulláját, beszállította a közkórházba. Ott dr. Szentpály Béni felboncolta a holttestet és azt konstatálta, hogy a gyermek legálább m ár k é t h é t ó t a k i v o l t t é v e a b u z a v e t é s k ö z é. A rendőrség mindent elkövet, hogy kinyomozza annak kilétet, ki sziszonyu és vérlázító tettet elkövette. Az ondódi bábaaszonyt a rendőrség kihallgatta, de az semmi nemű felvilágosítást nem tudott adni. Így azt hiszik, hogy a gyermeket szoboszlói asszony tehette ki. Most tehát a szoboszlói anyakönyvből kiírják az összes két éves gyermekek neveit s így talán rájönnek a lelketlen tettesre.

*** Szünidei orvosi kurzus.** A tanács mai ülésén Körner Adolf tanácsnok bemutatta a következő belügyminiszteri körrendeletet: Valamennyi törvényhatóságnak, a szünidei orvosi kurzusnak, a budapesti egyetem tanárai és magántanárai részéről választott bizottsága miként a végrehajtó bizottság részéről értesítettem (sic!) f. évi szeptember hó 6-ikától 19-ikéig szünidei pótló előadásokat rendez, hogy azon haladást, melyet az orvosi tudomány az utóbbi években elért, az egyetem tanárainak és magántanárainak előadása révén az összes magyar működő orvosoknak hozzáférhetővé tegye és hogy nekik alkalmat szolgáltatson arra, hogy a legújabb haladásokat közvetlen szemlélet alapján megismerjék sőt begyakorolják. A részvétel díja, mint értesülők, egyenként 30 frt. Bövebb felvilágosítást a végrehajtó bizottság nyújthat, melynek elnöke dr. Böke Gyula tanár (lakik IV. Reáltanoda utca, 18. sz.) Felhívom tehát

a törvényhatóságot, hogy erről a területén működő orvosokat értesítse st. st. st. orvosaink ha azok a szóban lévő tanfolyamra résztvenni óhajtanak, a részvételt a lehetőség szerint ne csak megengedje, hanem ezt nekik saját érdekükbe figyelmükbe ajánlja. — Budapest, 1837 évi május hó 26-án, a miniszter helyett L a t k ó c z y Imre s. k. államtitkár. A tanács a körreideletet kiadta a főorvosnak, hogy azt az összes helybeli orvosokkal közölje.

*** Vizsgálatok a r. kath. elemi iskolákban.** A debreczeni rom. kath. elemi fiú és leányiskolák 1896/7 évi nyilvános záróvizsgálatainak sorrendje a következő: Junius 12-én az I-ső A] fiú; — 14-én I-ső B); — 15-én II-dik; — 16-án III); — 18-án IV) — 19-én V—VI leányiskolában; 27-én Te Deum háladási isteni tisztelet. Ezen vizsgálatok napokint reggeli 8 órakor kezdődnek.

*** Egy család a kivonat előtt.** Izgalmasság jelenet történt tegnap este a Peterfia-utczán. Ahogy már püsközt másodnapja szokás, tölggyalakkal dusan ékesített ekhószekéren tartott hazafelé két debreczeni polgár család, S ó v á g ó Sándor és S ó v á g ó Gábor két külön szekéren hozták haza családjaikat s egész uton a nagy-erővel azo- versenyeztek, hogy melyik ud gyorsabban hajtani. Örült vázattal rohantak az árvaház előtt közvetlen a va-uti sinek mellett, mikor egyszerre a hátsó szekér uőrtette az előjövőt, azonban mellette vágatva a szekerek kerekéi össze akadtak s az egyik szegér pillanat alatt felfordult s abból két asszony, egy 12 éves, egy 2 egy éves gyermek kifordult s az egész család a közélben r o b o g ó k i s v o n a t e l é b o r u l t. B. mozdonyvezető hirtelen észrevette a veszedelemet s még ideje korán meg b i r t a állítani a v o n a t o t m á s k é p a z e g é s z c s a l á d a b i z o n y o s h a l á l a r t a l e k a. A család tagjai azonban az ijedségen kívül valamennyien kisebb sérüléseket is szenvedtek. A dolognak folytatása lesz a rendőrség előtt.

*** Érettségi vizsgálatok Nyiregyházán.** M a t e r n y Lajos ag hitvány év. lelkész Nyiregyházára utazott, hol mint egyházkerületi bizos fog részt venni a nyiregyházi főgymnázium érettségi vizsgálatán. A vizsgálat f. hó 9-én az az holnap délelőt kezdődik.

*** A földesi kaszinóba beütött a villám.** M a t Földesről értesülünk ott pünköszt másodnapján delután nagy vihar volt s a földesi kaszinóba le is üött a villám. A vihar teőpontját delután 2 és 3 óra között érte el, ez időtáiban sujtott le a villám az olvasókörbe, hol N a g y Imre, J a m b o r Károly, K a r á c s o n y János és D o m o k o s Gyula megsérültek.

*** Halálozás.** Sulyos csapás rte B a l l a Bertalan fűszer-ereskedő nejének, szül. Gööz Lidiának elhunytával. A haláleséről kiadott gyászjelentés a következő: A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudjuk a felejthetetlen jó felesét, anya, testvér és rokon Ball Bertalanné Gööz Lidia asszonyn k t h ó 8 á n d. u. 1/2 1 órakor, életének 43-k, boldog házasságának 19-ik évében, hosszas szenvedés után bekövetkezett c e d e s elhunvat Drága halottunk földi részei folyó hó 10 én d. u. 1/2 5 órakor fogtak Kossuth utca 63 sz. házába a Kossuth utcai templomban tartandó imá után a Kossuth utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni mely veztisztességét-le rokonainkat, barátainkat bánatos szívvel meghívjuk Bánatos férje Balla Bertalan. Gyermekéi: Gizella, Bertalan, Ernő, Zoltán, Béa. Egy-ten testvére Gööz István ügyvéd és számos rokonok nevében is. Beke Lengyel porai felett!

*** Évzáró vizsgák.** Mint éte ülünk, a h. böszörményi ref. gymnasium s népiskolai évzáró istentisztelete e hó 19-én szombaton d. e. 10 órakor lesz a templomban. — 20 án lesz a gymnasiumi ének s tornavizsga a szokásos ünnegyelvel kapcsolásban, a tornateremben s az iskola udvarán. — Junius 21-én kezdődnek a gymnasiumi vizsgák tartanak a tornateremben a következő rendben: junius 21. d. e. az I osztály, d. u. II osztály, junius

22. d. e. III osztály, d. u. IV osztály, junius 23. d. e. V—VI osztályok vizsgái. — A népisso ak vizsgái junius 22-én kezdődnek s két helyen tartanak: a lányoké a templomban, a fiuké a tornacsarnokban d. e. 9—3-ig. Az eddigi szokastól eltérőleg most nem a legfelsőbb osztályok vizsgáin kezdődnek a vizsgák, hanem az I osztályokon s így megy feljebb. Az ipariskola vizsgája s a tanulók muakakiallítása e hó 13-án lesz.

*** Köszönet nyilvánítás.** Fogadják mind azok, a kik megmerhetlen fájdalommal megboldogult férjem temetése alkalmával részvétükkel enyhítették köszönetemet özv. Kovács Gáborné.

*** Verseny kuglizás.** A debreczeni iparos ifjuság önképző egyete e hó 13-án vasárnap az egyet n. hatvan utcai kert helyiségében verseny kuglizást rendez, melyre az egyet tagjai figyelmét ez uttal is felhívom. Debrecen 1897 jun 9 K i s s Sándor biz. elnök.

Debreczen a mult hónapban.

— A közigazgatási bizottság ülése. —

Debreczen, junius 9.

Debreczen város közigazgatási bizottsága szombaton d. u. tartotta havi rendes ülését gr. D e g e n f e l d József főispán elnöklété alatt. A gyűlésen a szakelőadók által felolvasott és a mult havi állapotot feltüntető j e l e n t é s e k b ő l k ö z ő l j ü k a k ö v e t k e z ő k e t :

A polgármesteri jelentés.

A rendőrség lopáért 3, testi sértésért 1 rendőr, kihágásért 128 egyént tartóztatott le, akik közül 4 egyént átadott a kir. ügyészségnek.

Elolozozott a városról 30 és kiutasított 14 egyént, vidékről érkező tolonczot továbbított 26 or.

Az elsőfoku iparhatóság 43 egyént atott el iparigazolványal, a kiktől 250 frt ipardíjat szedett be.

Ipartörvényellenes kihágásért megbírságot 4 egyént kiadott 84 db. munkakönyvet és 1 ideiglenes igazolványt.

A katonaság létszáma volt 1189 közös haderegbe 219 lóval, 1144 honvéd 356 lóval.

A lakosság állami egyenes adóba: 74048 frt 47 1/3 krt fizetett be. Befolyt továbbá 255 frt 58 kr. hadmentességi adó, 42 frt alsónyirvidéki vízlecsapolási adó, 253 frt 23 kr idegen adó, 348 frt 21 kr idegen illeték, 239 frt 72 kr végrehajtási költség, 106 frt 45 kr iparkamarai illeték, 6084 frt 85 kr pótdadó, 4389 forint 81 kr utadó.

A közegbírság 641 bagatell ügyből 586-ot intézett el.

Végrehajtás elrendeltetett 77, — fogantatott 73, á r v e r é s elrendeltetett 53.

Árvagyek.

Bészler Károly tanácsnok árvaszéki elnök jelentése szerint máj. végén gyámság alatt 4782, gondnok ag alatt 62 egyén állott. Ezek közül készpénzzel bírt 390, fekvő vagyonnal 1712, készpénz és fekvő vagyonnal 31, vagyontalan volt 2711.

A vagyontalan árvák közül egyházak által segélyeztetett 838, a Theresianumban volt 54, a négyeleti árvaházban 17, — a többi szülőknel, magán jöteveknél volt elhelyezve, vagy mint eseléd szolgált.

Iskola köteles árva volt 1010, ezek közül iskolába jrt 984.

A gyámpénztár állása május végén a következő volt: Készpénz 1977.57, pénzérték 170813.50 kamatozó kötvény 383237.89, — nem kamatozó kötvény 100401.87, értékpapírok 316594.4, ékszerék 1640.35, — a tartalék: 7473.69 letét: 545,785.19, kamat hátrány 3455.50 forint.

A tanügyi állapotok.

E ő t v ő s K. Lajos kir. tanfelügyelő legtöbb idejét májusban az országos tanítói árvaházal beállott személy változás fanyitási szükségessé vált intézkedések foglalták el.

Ez intézet igazgatója Kozma László lett; árvaatyai és segédárvaatyai állásra pályázat van hirdelve; háztartásvezetőnk alkalmazásáig ideiglenesen kulcsárnó működik.

A gazdasági ismétlő iskola szervezése tárgyában sürgetett rendelkezések még nem foganatosítottak. sem az új kisdodóvási intézetek sürgetett létesítéséről nem tehet jelentést a kir. tanfelügyelő.

Két népoktatási szaktanfolyamnak: gazdasági oktatás és női kézügyesítő oktatási tanfolyamoknak tanítók és tanítónők számára a nyári szünidő alatt Debreczenben létesítése iránt felterjesztéseket tett a vallás és közoktatásügyi miniszteriumhoz.

Részvett a polgári iskola szervezése s az ipari szakiskola alapítása tárgyában tartott szaktanácskozásban.

Előkészítette a tanyai iskoláknak (Szepes, Ebes, Köselyszeg, Bánk tanyacsoporjaiban és a sámsoni határszelen) felállítására iránt még e hó folytan megindítandó eljárását, amit miniszteri rendelet is sürget.

Közegészségügy.

Dr. S á r v á r y Gyula tiszti főorvos jelenti; hogy a közegészségügyi viszonyok májusban a mult hónaphoz hasonlóan kedvezők voltak.

A megbetegedések főleg influenzából és a csecsemők béluhurujából állottak.

Heveny ragályos betegségek közül szörványosan számárhurut, roncsoló toroklob, vörheny, kanyaró és hagymás esetek merültek fel kedvező lefolyás mellett.

Számárhurutban és torokgyikban egy egy haláleset fordult elő.

N é p e s e d é s. Született a város belső és külső területén élve 153 ev. ref. 2 ág. ev. 31 r. kath. 16 izraelita, összesen 214 gyermek (115 fiú, 99 nő). Az évi átlag 4260 százalék. Ezek közül törvénytelen volt 32 az az 15 százalék. Halva született 8.

Meghalt 128 ev, ref. 29 r. kath. 8 rőr. kath. 7 izraelita, összesen 172 egyén (81 fi, 91 nő). Évi átlag 34.20 százalék.

H á z a s s á g r a lépett 29 pár ev. ref. 4 pár r. kath. 1 pár gör. kath. 13 pár izr. Együtt 47 pár.

A közkórházban május elején 199, a hónap végén pedig 159 beteg ápoitott.

Adóügyek.

S z u n y o g h Sándor kir. tanácsos, pénzügyigazgató jelentése szerint a mult hónapban 87862 frt 73 1/2 kr, egyenes adó fizetett be, 11161 frt 66 1/2 krral több mint a mult évi májusban. Az egyenes adó hátralék május végén 251605 frt 9 1/2 kr. (34837 frt.)

Béijövedékek 20203 frt 86 kr. díjjövedékek 63046 frt 50 kr. határvám 5541 frt 15 kr. fogyasztási és italadó 39343 frt 68 kr. folyt be.

A huskérdés.

Debreczen, junius 9.

(K.) Sajnos, az ország többi városaihoz ebben is hasonlókká lettünk: immár minálunk is van h u s k é r d é s. A helybeli mézárások a mult héten 27 %-kal felemeltek a hus árat s ezzel szinte lehetetlenné tették a szegényebb néposztálynak, hogy tisztességes táplálékkal éljen, különösen pedig, hogy a lefolyt ünnepekre összekuporgatott pénzén husat vehessen magának.

Azt hittük — megvalljuk — hogy nem egyéb az ünnep előtti manőverrel azért nem foglalkoztunk az ügygel akkor sem, mikor lapársaink szellőztetni kezíték a kérdést s a tanács sem maradt vesztég a fenyegető rémmel, a huskardellal szemben.

S csekgyan, meg az ünnep előtt megjelent a mézárásoknak egy czafoló kommunükéje a D. E.-ben s ez után szinte feleslegesnek tartottuk a tanácsnak azt a határozá-

tát, hogy a huskérdés megoldását a társadalommal kezert fogva viszi keresztül, (t. i. vagy saját mézarszékek, vagy szövethatóságok létesítése útján) s addig is, míg a dolog nyélbe ütethető, — a baj sürgős enyhítése, de tanulmányozás céljából is — próbavégzéseket fog a város végeztetni, amelyek mellett, hogy rögtön módot nyújtanak a mézárosok körme-közül való kiszabadulásra, ogyszersmind biztosítékot nyújtanak az iránt, vajjon milyen áron lehet adni a húst, hogy tisztességes nyereség belőle kikerüljön s a közönség ne legyen zsarolásnak kitéve,

Ismételjük, hogy feleslegesnek tartottuk szombaton délután ezt a határozatot; azonban megütközés-el voltunk kénytelenek tapasztalni, hogy a letagadott áremelés a mézarszékekben még az ünnepek után is megmaradt s tényleg 27 %-kal drágább a hus ma is, mint a mult hét elején volt. Ez kötelez bennünket, hogy mi is beleszóljunk a dologba s a közönség kizsákmányolása ellen tiltakozunk, a továbbiak ellenében pedig megfelelő gyógyszerrel gondoskodjunk.

S itt a legelső kérdés az, helyes és törvényes u-e az, amelyen a tanács megindult? A felelet könnyű: t ö r v é n y e s s h e l y e s; ugyanis az ipar törvény (1884. évi XVII. tcz.) erre nézve a következőket rendel:

53 §.

»Azon esetben, ha a husmérés szabad gyakorlása mellett egyes községeknek marha hússal való ellátása biztosítható nem volna, jogban áll a másodfoku iparhatóságnak ily községek kivánságára azokat illetőleg eset-ről-esetre a szerzett jogok épségben tartásával külön intézkedéseket tenni.

Ily intézkedések az elsőfoku iparhatóság és a kereskedelmi iparkamara meghallgatása után következő elvek alapján teendők:

a) a marhahus mérés szabad gyakorlása mellett a marhahus mérés meg-szűnik és ezen iparszámhoz köttetetik;

b) a marhahus ára időnként szabályoztatik;

c) a marhahus mérés rendes kezelése az iparhatóság által ellenőrzetik.

Az iparhatóságnak az a) és b) pontokra vonatkozó intézkedései az illető község bármely polgára által felelbezhettek.

A husmérés szabad gyakorlásának korlátozása az akkori földmívelés, ipar és keresk. miniszterium által 1887 év 29.920 IX—a sz. a. hozott következő határozata irányadó:

1. Az ipartörvény 53 § b) pontja azon rendelkezésnek, hogy a marhahus mérés szabad gyakorlatának megszorítása esetén a husarak időnként szabályozandók, amaz előrelátás szolgált alapul, hogy az illető községben korlátozott számban levő mézáros iparosok monopoliumszerű helyzetüket a közönség rovására ne használhassák fel és tulesigazított árakat ne követelhessenek. A mondott cél azonban csak úgy érhető el és a fogyasztó közönség csak úgy védhető meg esetleges tulkapások ellenében, ha a hatósági árszabásban megállapított husáraknál magasabbat követelni a községben levő egy mézárosnak sem engedtetik meg s ez értelemben a hatóság által meg-szabott árak — mint maximumok kötelezhetők azon mézárosokra is, kik a husmérés korlátozása előtt szerzett jogok alapján gyakorolják a mézárosipart.

2. Az 1884. XVII tcz. 53 §-ban a marhahus mérés szabad gyakorlatának korláto-

zására nézve felsorolt külön intézkedések nemcsak együttesen hanem egymástól függetlenül s elrendelhetők; ennél fogva nem forog fenn nehézség az iránt, hogy oly községre nézve, a hol a hus ára a husmérés iparosok szövethatóság-e folytan a szomszédos-vidék viszonyaihoz kepest mértéken túl felcsigáztatott, a fogyasztó közönség érdekében a másodfoku iparhatóság, valamint a kereskedelmi és iparkamara meghallgatásával az ipartörvény 53 §-ának b.) pontjában megjelölt intézkedést lépette életbe és a husárakat időnként hatósági szabályozásnak vesse alá.

Azon kérdést illetőleg, vajjon jogosultak-e a magánfelek huszükségletüket nem lakhatlyukön hanem rendszeresen más községből szerezni be s nem képes-e ezen eljárás jövedéki kihágást, a magyar kir. pénzügyminiszter ural egyetértve értesitem a közönséget, hogy a bor és hus fogyasztási adó iránti törvények és szabályok 1884. évi összeállításának 66 §-a II b.) pontja 83 és 84 §-a megállapítja azokat a feltételeket, melyek mellett magánfelek hus-szükségletüket, más községből szerezhetik be és nem engedhető meg, hogy a husméréssel foglalkozó iparosok érdekében 9 husnak idegen községből való bevitele eltiltassék, ha az egészségügyi törvény és szabályok határozatai megtartatnak.

A tanácsnak tehát ezek szerint a tervbe vett intézkedésekre teljes joga van, sőt mivel van, a fenforgó bajokkal szemben az orvoslás egyenesen kötelessége. Utóvégre a városi közönség nem azért van, hogy néhány mézárosnak érdekei ki legyenek elézítve s a nagy többség zsirján szerezzék meg vagyonukat, hanem igenis a mézárosok vannak azért, hogy a közönség érdekeit minden tekintetben kielégítsék s az ellene vétsenek.

Mi tehát csak arra kérjük a tanácsot, hogy határozatának minél előbb érvényt is szerezni igyekezzék s ebbli munkájában minket oldala mellett fog találni.

KÖZGAZDASÁG.

Ingtatlanok forgalma.

—A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál.

1. Debreczen szab. kir. város iskolai célokra megveszi Kernhoffer József-fé. Radetzky Anna 1 hold 118 □ öl területű homokerti szőlőjét 7000 frt-ért.

2. Kohn Adolf megvesi Bignó János 2 hold területű esigakerti szántóföldjét □ ölenként 1 frt 50 kr-ával, összesen tehát 4800 frt-ért.

3. Dr. Fejér Ferencz ügyvéd házi kasszáját megveszi Jobbagy János és neje Gyulai Róza 2450 frt-ért.

4. Dr. Kálmánchelyi József ügyvéd megveszi Kis János 3322. sorszámú házának s ujosztású földjének ez utóbbit illető fele részét 450 frt-ért.

5. Gebei József-fé, Oláh Sára nyil-utczai 3095. sorszámú házat megveszi Barta Jánosné, Bakó Zsuzsána 1200 frt-ért.

6. Magyar Róza, özv. Ungváry Andráé Kossuth-utczai 55. sorszámú házat eladja Möricz Ferencz és neje Keresztessy Erzsébetnek 16000 frt-ért.

7. Kiss Jánosné, Oláh Zsuzsána 8958. hrsz. ujosztású földjének öt illető fele részét eladja Kis Gábor és neje Sarkadi Juliannának 200 frt-ért.

8. Balogh Istvánné, Balogh Julianna, mint kiskorú gyermek gyámja megveszi Balogh József, mint kiskorú gyermek gyámjának egy nyilas elepi tanyaföldjét 1800 frt-ért.

9. Ifj. Jánki István köteles utczai 2798 sz. házat megveszi Monori Sándor és neje Szőlősi Erzsébet 1900 frt-ért.

10. Szücs Györgyné, Főrizs Erzsébet, Szücs Erzsébet, Vas Gborné, Szücs Andras.

Szücs Julianna, Sipos Danielné és Szücs István ujosztású szántóföldjeiket megveszik Nagy Sándor és neje Bakó Julianna 420 frt-ért.

Budapesti gabonatözsde.

június 8

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései akövetkezők

B u d a	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági ó	76	7.80 — 7.90	80	8.65 — 8.30
»	77	8.05 — 8.15	81	8.50 — 8.45
»	78	8.15 — 8.20	82	— — — —
Tiszavidéki ó	79	8.25 — 8.30	—	— — — —
»	76	8.05 — 8.15	80	— — — —
»	77	8.20 — 8.25	81	8.40 — 8.45
Pestvidéki ó	78	— — — —	82	8.45 — 8.50
»	79	8.30 — 8.40	—	— — — —
»	79	8.00 — 8.10	80	— — — —
Fehérmegyei ó	76	8.15 — 8.20	81	— — — —
»	78	7.20 — 8.20	82	8.35 — 8.40
»	79	8.35 — 8.45	—	8.40 — 8.45
Bácskai ó	76	8.20 — 8.10	80	— — — —
»	77	8.15 — 8.25	81	8.30 — 8.30
»	78	8.20 — 8.30	82	8.35 — 8.45
Észak magy	79	— — — —	—	— — — —
»	78	— — — —	80	— — — —
»	79	— — — —	81	— — — —

	Mm. hekt.-ben	Ar kilógram	
Rozs elsőrendű uj	70—72	6.40	6.45
» másodrendű »	—	6.35	6.40
Árpa takarmánynak »	60—62	4.50	4.75
» égetni való »	62—64	5.—	5.80
» serfőzdei »	64—66	6.50	8.—
Zab — — — — uj	39—41	5.80	6.25
Tengeri bánsági — uj	—	3.45	3.55
» más nemű »	—	3.35	3.40
Rapce bánsági	—	3.20	3.50

Sertés vásár.

június 8

Kőbányai sertés piac. Szerbiai: Nehéz (páronkin 260 kilogrammon felüli sulyban) — — — — krajezárig, közép (páronkin 220—260 kilogramm sulyban) 54 1/2 — 55 1/2 krajezárig könnyű (páronkin 220 kilogrammig terjedő sulyban) 53 — 54 krajezárig.

Sertéslétszám: 1897. évi június 5-ik napján volt készlet 31568 darab, 1897 június hónap 6—7-ik felbajtatott 1256 drb, 1897 június hónap 6—7-ik napján elszállított 484 drb. 1897 június hónap 7-ik napjára maradt készletben 32340 drb. A hizott sertés üzlet-rányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertés vásár. A fe-renczvárosi petroleum rakodónál levő székes-fővárosi konzum sertés vásár jelentése június 7-ről: Erkezett: 601 dr. Elszállított a tott budapesti fogyasztásra 365 drb vidékre 120 drb, elszállítatlan maradt 486 drb — Na a p i á r a k : 120—180 klg. sulyban 52 — 54 fr. 250—280 klg. sulyban 52—54 frt ma azok 19—40 frt. különfélek 120—180 kl sulyban 50—53 1/2 frt.

Debreczeni piaci árak.

A f. hó június 8. debreczeni heti-vásáron a következő árakat jegyezte a vásár-felügyelő: Gabona áras: Buda 7.50. 7.45. 7.40 Késztes 6.60 6.55 6.60 Rozs 5.50 5.45. 5.40 Árpa 4.50 4.45 4.40 Zab 5.60 5.65 5.50 Tengeri 3.70 3.65 3.60 Burgonya 2.00 Ló felhajta ott 650, eladott. 320 Marha felhajtatott 980 eladott 580. Sertés vásár: nem tartatott. — Szalonna és haj 100 kiló ózalona 58 frug. 100 kiló haj 60.— frt. Husarak; — 1 kiló marha hus 44. — 52 — 60 és sertés hus 44—60 kr. — borjibus 56 kr. Tuzifa 4 kbm tölgyfa 12 frt, bükkfa 13 frt Nyarfa 7.50 telvagas 2.60 faelszállítás 1 frt 20 kr. N pszamarak. Szőlőben: férfi ellátással 70 kr, ellátás nélkül 1.10. Nő ellátással 40 kr ellátás nélkül 50 kr. Gyermekek ellátással 25 kr, ellátás nélkül 35 kr. Mezei munka: férfi ellátással 70 kr, ellátás nélkül 40 kr. Nő ellátással 60 kr, ellátás nélkül 90 kr. Gyermekek ellátással 30 kr, ellátás nélkül 35 kr.

Varró leányok
felvétetnek
Eisler Izidor
női divattermében.

MOKÁN TÓDOR

Erdővidéki

székely-turó és kaskavál-sajt gyára

Nagy-Baczon (Erdély)

(Háromszék-vármegye.)

Sürgőnyezim:
Tódor, N.-Bacson.

Sürgöny állomás:
Baróth.

Ezen gyár által produkált turó és sajt termékek úgy szaktekintélyek, mint kis és nagykereskedők, magánosok részéről legnagyobb elismerésben részesültek a legutóbbi ezredéves kiállításon mileniumi nagy arany éremmel lettek kiüntetve.

Szállít nagyban és kicsinyben és pedig:

Legfinomabb székely-turót $\frac{1}{2}$ —1 kilós szálamihólyagban, 1—3 kilós hólyagban, 3—10 kilós hólyagokban, 5 kilós izléses bödönkében, 10—25 kilós bödönökben, 1 kilós koczka alakú faládikában, $\frac{1}{2}$ kilós fenyükásukban

kilonkint 43-53 kr. értékben.

Saját juh-tenyésztésem lévén, mint nagyban termelő azon helyzetben vagyok, hogy mindig olcsóbb árban, sokkal jobb minőséget szállíthatok mint más kereskedők.

Mindennap friss szállítmány.

Megrendelések azonnal és pontosan intézettek el.

Szomorú — de igaz,

hogy illőzéseinkre nagyobb gondot fordítunk, mint egészségünkre. Ha ruháinkon a legparányibb szakadékot észlelünk sietünk az legott eltüntetni, nehogy nagyobbodjék, de ha ez testi egészségünknek az eset, számba se vesszük. Egy kis köhögés, főtájás, emésztési zavarok stb. mit tesz az? Úgyet se vetünk rá. Hat ez vétkes könnyelműség, mely később keservesen megbosszulja magát rajtunk, mert valamit a kis szakadékból nagy lesz, és egy a kis bajból nagy baj keletkezik, ha kellő intézkedés nincsen kéznél. — **A legrosszabb betegség kuforrása a gyomor rendetlen működése** amit — idejekorán használva. Egger kellemes ízű Soda-asztillája csakhamar beszüntet (1 doboz ára 30 kr.) **A tüdő, torok és mellbajok kórhágással, rekedtséggel s elnyálkásodással kezdőselek** — Egger különö ízű Mellpasztillája megóv bennünket a bajtól teljes biztossággal. (1 doboz 50 és 1 ft. Próbadoz 25 kr.) — Minden gyógyszerárban kaphatók. Főraktár: **Nádorgyógyszertár.**

(Dr. Egger Leó és Egger J.)

Budapest, Váci-körút 17.

Földbirtokosok figyelmébe!

A közeledő

cséplési idény

alkalmával tisztelettel ajánljuk **cséplőgépek** és **kazánok** gazdaságos és előnyös fűtésére különösen alkalmas **királdi és sajószentpéteri**

akna, cséplési és darabos szeneinket,

melyek évek óta a t. gazdaközönség körében közkedveltségnek örvendenek.

Kiváncatra készséggel szolgál a legjutányosabb árajánlattal a

Magyar Általános Kőszénbánya

Részvény-Társulat vezérképviselője

HEVESI GYULA urnál **DEBRECZEN.**

Rendkívül dus raktár.

Fél vászon, egész vászon, félbőr, félbőr-posztó

igen csinos kötésű

Üzleti könyveket

rendkívül olcsó árak mellett

ajánl:

HOFFMANN ÉS TÁRSA

könyvnyomdája,
Debreczen, Főpostával szemben.

SERSON C. H.

tapeta gyára **Sz. Morva-Neustadtban.**

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy itt helyben Várad-utcán, a Bank-palotával szemben, t. Szalay ur házában úgy **Kolozsvárt**, Monostor-uteza 9. sz.

állandó tapéta raktárt

nyitottam,

hol mindég a legújabb gyártmányaim a legizlésesebb kivitelben találhatók.

Miután gyáramban a legolcsóbb tapeta is műizléssel van kiállítva, **olcsón** csinos tapetirozást eszközölhetek.

A tapeták hatása emelésére itt helyben papír-gyurmából megfelelő színes dombor díszletek készűnek, melyek alkalmazásával a szobák többé nem színes papírral bevont skatulyákhoz hasonlítanak.

Főtőrekvésém; szolid áron szolid munkával szolgálni, mit annyi- val inkább tehetek, mert a kiadási többlet, mit a tapeta árus kénytelen felszámítani, nálam a megrendelő javára esik; de még a legújabb mintákban válogathat.

A n. é. közönség pártfogását kérve, szolid munkámért kezdekem.

Serson C. H.

Együttal tudatom, hogy a helyes és izléses kivitelhez szükséges pótmunkákra, u. m.: fa- és márványutánzatok, tónusban való festésekre, úgy a menyezet színes kivitelére, helybeli festő **Horváth András** (főtér 1712 sz.) vállalkozott.